

112... Pompierii!

Veronica - Martina Merkle
Grădinița „Căsuța Fermecată” Gherla

Unitatea de învățământ: Grădinița „Căsuța Fermecată” Gherla

Anul școlar: 2011-2012

Data/ Perioada: 02.04-06.04.2012

Număr de ore: 5

Coordonator activitate: Veronica - Martina Merkle

Echipa de implementare a activității: Merkle Martina Veronica, Săsărman Aurelia

Structura colectivului de elevi/ copii implicat în activitate: preșcolarii grupei mari „Steluțele”

Denumire activitate: „112... Pompierii!” (vizită la Detașamentul de Pompieri al municipiului Gherla)

I. Contextualizare. Reflecție înainte de proiectare:

1.1. Specificul unității de învățământ: Grădinița cu Program Prelungit „Căsuța fermecată” este situată în Municipiul Gherla pe str. Parcului nr.16. Este o clădire nouă, P+1, situată în parcul orașului, în apropiere aflându-se Stadionul municipal, Părculețul copiilor și o bază de tenis. În clădire funcționează 15 săli de grupă spațioase, care permit sectorizarea și desfășurarea activităților comune, grupuri sanitare, cabinet medical, cabinet de psihologie și logopedie, birouri, vestiare, o sală festivă și una profesorală și un spațiu de joacă dotat cu aparate și groapă de nisip, precum și un teren de sport. Calitatea actului educațional este asigurată de un colectiv de 30 de educatoare, iar buna desfășurare a întregului program zilnic este rezultatul colaborării dintre acestea și personalul nedidactic (20 îngrijitoare, bucătărese), două administratoare, secretar, casier și un mecanic de întreținere. Pe lângă un act educațional de performanță, grădinița își propune să ofere un mediu sigur și securizant. În acest sens, grădinița dispune de un sistem video de supraveghere intern și extern și unul de detectare a fumului și a eventualelor surse de incendiu. Pe lângă aceasta, la începutul fiecărui an școlar, atât educatoarele, cât și restul personalului, este instruit în vederea acționării în caz de incendiu și în cazul unor situații de urgență- cutremure, inundații. Fiecare persoană își cunoaște atribuțiile în cazuri extreme, conform fișei tehnice pe care o semnează. Parteneriatul cu SVSU –serviciul de pompieri, permite accesul la informații suplimentare, la vizite și acțiuni comune.

Pe lângă acest gen de parteneriate care vizează siguranța copiilor, oferta educațională a grădiniței mai cuprinde și activități care răspund nevoilor preșcolarilor indiferent de nivelul de vârstă: limba engleză, dansuri moderne și populare, programe socio-emoționale („Da! Poți!”), parteneriate interculturale, concursuri pe teme plastice, corul grădiniței, programe naționale pe teme rutiere („Ruti te învață lecții pentru viață”), sportive („Kaloghagatia”) și ecologice („Ecogrădinița”). Grădinița se bazează și pe alți parteneri sociali în desfășurarea actului educațional: ISJ-ul, Primăria Municipiului, Poliția, RADP, Biblioteca Municipală, Clubul Copiilor, Grădinița „Arici Pogonici” etc.

1.2. Misiunea unității de învățământ:

- Îmbogățirea capacității copilului preșcolar de a intra în relație cu ceilalți copii și cu adulții, de a interacționa cu mediul, de a-l cunoaște și stăpâni prin explorări, exerciții, încercări, experimentări;
- Acumularea de către copil a tehnicilor de muncă intelectuală și practică necesară instruirii și autoinstruirii pe durata întregii vieți;
- Considerarea copilului în evoluția sa specific individuală și oferirea sprijinului educațional, dar și uman, în fiecare etapă a dezvoltării sale.

În raport cu programul „Școala altfel”, pentru grupa mare, misiunea se subsumează următoarelor obiective:

- Asigurarea unor experiențe și situații de învățare prin inițierea unor parteneriate sociale cu instituții locale (SVSU-Detașamentul de Pompieri) prin care să se prevină anumite comportamente indezirabile (incendii);

- Dezvoltarea respectului pentru muncă, a responsabilității și a simțului civic, atitudini ce corespund normelor și valorilor europene;

1.3. Viziunea unității de învățământ:

- Transformarea grădiniței într-un centru de resurse educaționale și de servicii oferite comunității prin interacțiunea cu mediul social, cultural și economic care, printr-o îmbinare a tradiției cu inovația, să contribuie la formarea unor personalități armonioase, creative, atașate valorilor naționale și universale și totodată să își aducă contribuția la formarea viitorului cetățean european, democratic și performant;

- Garantarea pregătirii pentru adaptarea la viața socială și școlară.

Se dorește ca fiecare copil să fie încurajat să își dezvolte anumite atitudini și valori care să îi permită să devină un bun cetățean. De asemenea, se dorește ca prin derularea unor parteneriate cu anumite instituții publice să se faciliteze accesul la dobândirea unor cunoștințe și experiențe care să formeze copilului comportamente de tip preventiv.

1.4. Valorile unității de învățământ: responsabilitatea, generozitatea, cooperarea, munca în echipă, deschiderea spre nou, devotamentul, libertatea de exprimare, creativitatea, respectul pentru profesie, muncă, copil și familia acestuia, dorința de afirmare.

Insuflarea acestor valori se face treptat, prin activitățile de zi cu zi, deci și prin „săptămâni altfel”:

- cooperare la nivel instituțional poate asigura un mediu favorabil achiziționării de noi cunoștințe;
- profesionalismul, respectul pentru profesie, muncă și oameni oferă exemple de comportamente de urmat.

II. Analiza de nevoi:

2.1. Analiza contextului:

Poiectele tematice desfășurate în lunile septembrie-martie a anului școlar 2011-2012 au permis educatoarelor să observe că activitățile zilnice de învățare au nevoie de un suport practic ceva mai consistent. Astfel s-a putut observa preferința anumitor grupe pentru un anumit gen de activități (vizite, excursii, dramatizări, competiții sportive) care să permită aprofundarea sau exersarea unor cunoștințe deja dobândite. Fiecare zi a „Săptămânii altfel” a fost concepută astfel încât să atingă toate domeniile de dezvoltare ale preșcolarilor - cognitiv, psihomotor, de limbaj și comunicare, socio-emoțional, estetic și creativ.

Printr-o astfel de săptămână se reușește îmbinarea utilului cu plăcutul- copiii experimentează/ exploatează/ explorează, vizitează, se joacă în locuri diferite și în moduri noi. Zilnic fac altceva care nu are legătura cu activitatea desfășurată cu o zi înainte, dar care are legătură cu alte activități desfășurate cu săptămâni sau luni dinainte.

ANALIZA SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
-proiectarea programului general pe unitate; -individualizarea programului la nivel de grupă; -existența unui parteneriat între grădiniță și ISJ Cluj; -sprijinul părinților care au ca loc de muncă SVSU din județ;	-implicarea slabă (la nivel de unitate) a copiilor în activități de prevenire a incendiilor și de utilizare a numărului 112;

Oportunități	Amenințări
-desfășurarea unui opțional în aria curriculară Om și societate; -participarea la activități/ concursuri care au ca temă numărul 112.	-incapacitatea altora de a acționa corect într-o situație reală de incendiu.

Vizitele sunt activități care permit copiilor să evadeze din spațiul securizant și cunoscut al grădiniței și să exploreze alte locuri, oferind posibilitatea de a interacționa cu oameni necunoscuți, dar care pot oferi răspunsuri pertinente la curiozități și întrebări. Vizitele oferă de asemenea posibilitatea de a demonstra însușirea anumitor reguli de circulație și de comportament, necesare unui viitor școlar, mai independent din punct de vedere familial și social.

2.2. Analiza beneficiarilor:

Beneficiarii acestei activități sunt preșcolarii grupei mari II, părinții, dar și educatoarele. Nevoia acestei vizite pleacă, de fapt, de la curiozitatea copiilor cu privire la numărul 112 pe care îl citesc pe mașinile de pompieri sau pe ambulanțe, dar și de la dorința copiilor de a cunoaște cât mai mult despre activitatea pompierilor. În cadrul planificărilor anuale sunt propuse teme care vizează cunoașterea unor meserii sau profesii. Copiii primesc multe informații despre acestea, dar prea puțin iau contact cu mediul și specificul real al unei anumite meserii. Printr-o astfel de vizită copiii pot afla ce înseamnă să fii pompier.

Cunoștințele cadrelor didactice despre utilitatea numărului 112 și a activității SVSU este destul de limitată, prin urmare se apelează la părinții care lucrează în domeniu. Inițierea vizitei la detașamentul de pompieri are ca scop găsierea tuturor răspunsurilor la întrebările cu privire la numărul 112, pericolele focului și fumului, utilizarea echipamentelor de protecție și a mijloacelor de intervenție adecvate sau cauze posibile pentru producerea unui incendiu. Un viitor cetățean responsabil își ajută semenii în situații critice, dar educarea unui cetățean responsabil debutează încă de la grădiniță.

III. Proiectarea activității

3.1. Management și marketing:

Proiectarea programului pe săptămâna „Școala altfel” pe unitate s-a făcut prin colaborarea dintre toate cadrele didactice, urmărindu-se atingerea tuturor domeniilor de dezvoltare. În același timp, s-au identificat și posibii parteneri sociali care să faciliteze accesul la anumite instituții sau informații. Particularizarea pe grupă a programului a presupus efortul educatoarelor de la grupă coroborat cu disponibilitatea și deschiderea părinților. Astfel, în urma unei ședințe s-a explicat părinților ce presupune săptămâna „Școala altfel” și s-a finalizat etapa de informare pentru grupa mare II (*Anexa 1*), obținându-se sprijinul părinților în desfășurarea tuturor activităților. Ba mai mult, pentru activitatea din ziua de marți, „112...Pompierii” una dintre mămici a venit cu materiale suplimentare („Ce faci în caz de incendiu?”- caiet de educație preventivă pentru copii între 5 și 7 ani sau „Funkii”- carte de educație privind prevenirea incendiilor pentru copii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani, în limbile română, germană și maghiară).

Programul a fost afișat la avizierul grupei, împreună cu lămuririle necesare.

3.2. Competențe generale vizate:

- educarea privind apărarea împotriva incendiilor la grădiniță și în familie;
- dezvoltarea simțului civic și a unei atitudini de responsabilitate față de semenii și față de mediul înconjurător.

3.3. Competențe specifice:

- identificarea cauzelor posibile de incendiu;
- conștientizarea pericolelor datorate focului și fumului;
- cunoașterea regulilor de comportament în caz de incendiu, a mijloacelor de intervenție adecvate și a echipamentelor de protecție corespunzătoare;
- încurajarea copiilor pentru a se pregăti în situații de urgență;
- utilizarea corectă și rolul numărului unic 112.

3.4. Valori și atitudini:

- dezvoltarea comportamentelor prosociale (cooperare, responsabilitate) și proactive (de inițiativă);
- educarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter : seriozitate, respect față de semenii și mediul înconjurător, prietenie;

3.5. Rezultate anticipate:

- transpunerea cunoștințelor sub forma unor jocuri de rol;
- utilizarea corectă a numărului 112 ;
- identificarea unor cauze favorizante de incendii;
- enumerarea etapelor de acțiune în cazul sesizării unui incendiu sau a unui fum;

3.6. Resurse:

- aparat foto, cărți („Ce faci în caz de incendiu?”- caiet de educație preventivă pentru copii între 5 și 7 ani sau „Funkii”-carte de educație privind prevenirea incendiilor pentru copii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani, în limbile română, germană și maghiară), echipament de protecție în caz de incendiu și mijloace de intervenție adecvate, internet.

3.7. Strategia de documentare:

Ideea vizitei la detașamentul de pompieri a venit în urma discuțiilor cu preșcolarii și din dorința acestora de a afla ce este cu numărul 112, dar și din curiozitatea lor cu privire la specificul și munca de pompier.

Munca de documentare a educatoarei a avut mai multe repere:

- statistici cu privire la relația de cauzalitate copii-incendiu;
- care sunt principalele cauze de incendiu în care sunt implicați copiii;
- ce înseamnă „a fi pompier”?
- ce calități sunt necesare pentru a deveni pompier?
- care sunt cunoștințele pe care le au copiii din grupă cu privire la producerea/ prevenirea incendiilor;
- cum pot fi transmise mai util informațiile despre prevenirea incendiilor în grădiniță și familie;
- apariția și utilitatea unui număr unic de urgență 112.

IV. Demersul didactic

4.1. Etape:

1. Identificarea nevoii copiilor de a cunoaște cât mai multe despre numărul 112 și activitatea pompierilor a constituit unul dintre subiectele de discuție cu părinții;
2. Sprijinul părinților în procurarea de materiale necesare accesibilizării informației;
3. Pregătirea documentației necesare realizării vizitei- cerere către direcțiune, tabel cu preșcolarii prezenți și declarația pe propria răspundere cu privire la securitatea copiilor atât în timpul deplasării spre detașamentul de pompieri cât și pe durata întregii vizite și întoarcerea la grădiniță;
4. Documentarea cadrelor didactice astfel încât informația transmisă să fie accesibilă copiilor, interesantă;
5. Pregătirea materialului didactic necesar;
6. Transmiterea unor cunoștințe despre numărul unic 112 și specificul activității pompierilor cu ajutorul caietului de educație preventivă pentru copii între 5 și 7 ani „Ce faci în caz de incendiu?”
7. Enumerarea regulilor de comportare pe stradă și într-un spațiu public;
8. Implicarea părinților în timpul vizitei-deplasarea spre/dinspre detașamentul de pompieri;
9. Observarea mijloacelor de intervenție adecvate și a echipamentelor de protecție corespunzătoare;
10. Evaluarea cunoștințelor însușite printr-o povestioară și fișe de colorat.

4.2. Metodologie:

Activitatea „112...Pompierii” s-a desfășurat sub forma unei vizite desfășurate la Detașamentul de Pompieri a Municipiului Gherla. Dacă prima parte a activității s-a desfășurat la grădiniță și s-a constituit într-o secvență mai mult teoretică (anunțarea temei, prezentarea imaginilor din caietul „Ce faci în caz de incendiu?”, discuții pe baza imaginilor, enumerarea unor experiențe personale), a doua parte a fost mult mai solicitantă. Pompierii au prezentat cauze posibile de incendiu, au demonstrat modul de utilizare a numărului 112, au prezentat mijloacele de intervenție și echipamentele de protecție, au demonstrat modul de utilizare al acestora. Copiii au putut observa cum se utilizează un stingător, cât de utile sunt mănușile, cascheta, costumul, scara, din ce materiale sunt confecționate, cum sunt ca și greutate, dimensiune, au putut adresa întrebări, au urcat în mașina de intervenție, au probat caschete, mănuși, au utilizat lanterne, au văzut cu ce este echipată o mașină de intervenție și li s-a explicat rolul fiecărui echipament de pe mașină. Li s-a demonstrat chiar, și modul de pornire al sirenelor și utilitatea lor pe parcursul unei intervenții.

Asigurarea feed-back-ului s-a realizat la grădiniță unde copiii și-au împărtășit impresiile cu privire vizita efectuată, iar educatoarea a reușit să sublinieze câteva aspecte importante care țin de prevenirea incendiilor. Activitatea s-a încheiat cu o poezie care se numește „Alo, 112!” și pe care educatoarea a citit-o copiilor.

Metode folosite: conversația, explicația, expunerea, observarea, jocul de rol, lectura educatoarei, problematizarea, demonstrația.

4.3. Evaluare:

Povestea cu Eliza și Radu a constituit pretextul activității de evaluare. Copiii au colorat câte o fișă cu o secvență a poveștii și au afișat-o la un panou. Apoi, împreună cu educatoarea au încercat să stabilească ordinea înlănțuirii evenimentelor, să le numereze și să le aranjeze. La sfârșit educatoarea

le-a citit povestea despre ceea ce au făcut Radu și Eliza când au simțit fum în camera unde își confecționau costume de carnaval.

V. Feedback, reflecții

5.1. Reflecții ale cadrului didactic:

Un cadru didactic trebuie să vină întotdeauna în întâmpinarea nevoilor reale de învățare a copiilor. El trebuie să asigure situații variate de învățare și cât mai aproape de realitate, pentru că în acest fel impactul și retenția informației este mai optimă. Existența imaginilor și a suporturilor audio-video sunt extrem de utile în munca cu preșcolarii, dar ceea ce reușesc ei să facă, să atingă, să experimenteze, să exploreze, să mânăiască, să observe „in vivo” este cu mult mai util și cu un impact cu mult mai profund.

Vizita efectuată, chiar și sub sloganul general „Să ne cunoaștem împrejurimile!” și-a atins scopul. Jocurile de rol inițiate de copii, discuțiile dintre copii, desenele făcute, materialele și jucăriile aduse de acasă după desfășurarea vizitei au demonstrat că preșcolarii sunt dornici de activități care să demonstreze că și-au însușit cunoștințe cu privire la utilitatea numărului unic 112, la cauze posibile de incendiu, la modul acțiune în cazul unui incendiu și că sunt deschiși la experiențe care să le dezvolte spiritul civic, responsabilitatea, prietenia, curajul, voința.

5.2. Reflecții ale copiilor/ elevilor/ beneficiarilor:

Modul în care au fost lăsați copiii să observe echipamentele de protecție, să le probeze, să urce în autospeciale și demonstrațiile care s-au făcut au făcut ca preșcolarii să își dorească să repete o astfel de experiență. Unii dintre ei și-au exprimat dorința de a vizita și alte instituții publice unde să li se permită o astfel de experiență (Poliția, Jandarmeria).

5.3. Concluzii. Exemplu de bună practică:

Vizita este un mijloc prin care se poate îmbina utilul cu plăcutul. Informațiile transmise de educatoare în prima parte a activității au avut un ecou mult mai mare în momentul în care au fost „retransmise” de un „specialist”- pompierul, în cadrul unui mediu specific- locația detașamentului de pompieri. Se poate demonstra astfel cât sunt de utile parteneriatele la nivel local dintre grădiniță și instituțiile publice. De asemenea, vizita este un mijloc prin care teoria este legată de practică într-un mod natural. Copiii cunoșteau anumite cauze ale incendiului, dar întâmplările reale povestite de pompieri au fixat aceste cunoștințe. Preșcolarii au primit informații despre costumul de pompier, dar faptul că au putut observa cum se echipează pompierii, din ce este realizat acest echipament, cât este de greu sau de util, a avut un impact mult mai mare asupra lor.

Mijlocirea unor experiențe reale într-un mediu specific oferă întotdeauna garanția însușirii corecte a unor cunoștințe, mai ales la vârsta preșcolară.

6. Anexe:

Anexa 1

**Calendarul activităților educative la grupa mare II
desfasurate in saptamana „SCOALA ALTFEL”
02.04 - 06.04.2012**

Ziua	Denumirea activității	Tipul activității	Resurse umane	Locul de desfășurare	Responsabil	Evaluarea activității
Luni 02.04. 2012	„STELUTELE SPORTIVE”	Competiții sportive	Preșcolarii grupei mari Educatore Părinți	Parcul municipal Curtea grădiniței Terenul de sport	Martina Merkler Sasarman Aurelia	Fotografii Diplome
Marți 03.04 2012	„112...POMPIERII”	<i>Vizita</i>	<i>Preșcolarii grupei mari Parintii Educatore</i>	<i>SVSU-Detasamentul de Pompieri al municipiului Gherla</i>	<i>Martina Merkler Sasarman Aurelia</i>	<i>Fotografii</i>
Miercuri 04.04 2012	„ORASUL NOSTRU MAI CURAT”	Acțiuni de voluntariat	Toți preșcolarii grădiniței Educatore	Parcul Municipiului Gherla si imprejurimile	Educatorele grădiniței	Fotografii
Joi 05.04 2012	„IN AȘTEPTAREA PASTELUI”	Ateliere de lucru	Preșcolari Educatore Părinți	Sala de grupa	Martina Merkler Sasarman Aurelia	Expoziție cu vânzare
Vineri 06.04 2012	„POFTITI LA BAL MASCAT”	Jocuri cu text si cant	Preșcolari Educatore	Sala de grupa	Martina Merkler Sasarman Aurelia	Fotografii Filmare video

Anexa 2: Fotografii

